
PROTOKOLL nr 12/2007
2007-12-10**Justerat 2007-12-13**

Ulf Kristersson och Karin Rågsjö

§ 14**Revidering av riktlinjer för adoptionsärenden**

Dnr 105-0330/2007

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner för egen del i huvudsak föreslagna ändringar av riktlinjerna för handläggning av adoptionsärenden.
2. Socialtjänstnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar anta förslaget att gälla för socialtjänsten i Stockholms stad.
3. Socialtjänstnämnden anför därutöver följande:

Formuleringen ”givarland” byts i förekommande fall ut till ”ursprungsland”

Redan innan den första personliga kontakten handläggaren har med den/de adoptionsökande, bör staden ha skickat ut MIA:s oberoende skrift "Så går det till att adoptera" samt deras information om de olika svenska auktoriserade adoptionsorganisationerna. På så sätt erhåller alla blivande adoptanter likvärdig och opartisk information från ansvarig myndighet.

Stadsdelsförvaltningen ska informera om ”adoptionsorganisationernas väntetider och krav”. Här finns exempel från verkligheten där handläggarna på familjerätten har dålig och ofta felaktig information om de olika organisationerna. Ett tydligare samarbete med dessa behöver säkerställas så att relevant information förmedlas till de sökande.

För att i så stor omfattning som möjligt förhindra att adoptioner genomförs på felaktiga grunder är det viktigt att staden har väl fungerande rutiner för att följa upp, utreda och dra lärdomar av adoptioner där det i efterhand visat att det funnits brister i utredningsarbetet.

Stadens riktlinjer är anpassade efter Regeringsrättens domar per den 2007-11-12 (mål nr 570-07 och 828-07) som slår fast vilken bedömning av de sökandes ålder som ska gälla. Domarna innebär att medgivanden inte bör ges till personer som vid ansökningstillfället är äldre än 42 år, men att undantag kan göras. Vi anser att det vore olyckligt om konsekvenserna av dessa domar innebär minskade möjligheter för äldre barn att bli adopterade av svenska föräldrar. Socialtjänstförvaltningen bör därför noga följa utvecklingen för adoptioner av just äldre barn.

Ärendet

Socialtjänstförvaltningen har haft social- och arbetsmarknadsrotelns uppdrag att revidera stadens riktlinjer för handläggning av adoptionsärenden. Dessutom har lagen om obligatorisk föräldrautbildning inför internationell adoption gett anledning till en revidering. Ändringarna handlar i huvudsak om skyldigheten att anordna ett personligt informationssamtal i början av alla ärenden, om tydliga rutiner för adoptivföräldrautbildningen, om när en utredning bör inledas, om personlig lämplighet, om ålderns och nätverkets betydelse vid beslut om medgivande samt om uppföljning och erbjudan om fortsatt stöd under uppväxten. Ändringarna syftar till att förstärka barnperspektivet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 november 2007.

Förslag till beslut

Ordföranden Ulf Kristersson m.fl. (m), ledamoten Lena Kling (fp) och ledamoten Dikran Dison (kd) framlade ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag till beslut.

Vice ordförande Karin Rågsjö (v) och ledamoten Gertrud Brorsson (mp) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Ulf Kristersson m.fl. (m), ledamoten Lena Kling (fp) och ledamoten Dikran Dison (kd) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Karin Rågsjö (v) och ledamoten Gertrud Brorsson (mp) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. Socialtjänstnämnden bifaller i huvudsak förvaltningens förslag till revidering.
2. Ett tillägg görs i riktlinjerna om att medgivande till adoption kan ges till sökande som är högst 50 år om barnet är äldre än 5 år.
3. Socialtjänstnämnden anför därutöver följande.

Inledningsvis vill vi uttrycka förvåning över att kommunstyrelsen ännu inte har fattat beslut om det förslag till förändrade riktlinjer som socialtjänstnämnden beslutade om redan den 26 april 2006. Förvaltningen skriver att orsaken kan vara att det aldrig kom till stånd ett förslag från socialtjänstnämnden till kommunstyrelsen att anta förslaget till nya riktlinjer. Det är en förklaring som är svår att förstå eftersom nämndens förslag enligt protokoll i Insyn innehöll just en beslutsats om att föreslå kommunstyrelsen att anta förslaget.

När det gäller det nya förslaget anser vi att det är bra att riktlinjerna sätter barnen i fokus. Det är det adopterade barnets behov som ska styra möjligheterna att adoptera. Barn som adopteras är mer sköra genom att de under den första tiden i sina liv har varit utsatta för separationer från sin ursprungsfamilj. Alla forskare är idag ense om

anknytningens betydelse för barns utveckling, just därför måste de adopterade barnens behov av stabila, kärleksfulla och flexibla föräldrar garanteras.

De som ska prövas som möjliga adoptivföräldrar ska självklart bemötas på samma sätt i alla stadsdelsnämnder. Utredningarna ska vara uppbyggda efter samma principer och ingen stadsdelsnämnd ska kunna skaffa sig ett eget förhållningssätt eller egen kultur utifrån handläggarnas egna synpunkter. Kunskap om barns behov och utveckling ska vara basen i de utredningar som görs.

Dessutom fordras det en stor respekt inför de sökande som också befinner sig i en situation som är ytterligt känslig. Att bli bedömd om man ska godtas som blivande föräldrar eller inte är väldigt känsligt. Det är alltid individer som ska bedömas. Ekonomi, ålder, arbete, erfarenhet av barn, nätverk och kön ska vägas in men även kvinnors och mäns förmåga till empati, kärlek till ett barn och förmåga att sätta det blivande barnet i fokus.

Ålder är en flera parametrar som ska vägas in. Men ålder borde inte vara viktigare än exempelvis erfarenhet av barn eller socialt nätverk. Självklart ska inga personer som är äldre än 50 år få adoptera små barn, däremot kan pigga 50-åringar bli mycket bra adoptivföräldrar till något äldre barn. Den individuella bedömningen måste vila på ett bredare underlag och inte fokusera på ålder. Kanske en personlighetstest skulle vara bättre

Ersättaryttrande

Ersättaren Cecilia Önfelt (c) lämnade följande ersättaryttrande.

Om jag hade deltagit i beslutet skulle jag ha anslutit mig till det förslag som lämnades av ordföranden Ulf Kristersson m.fl. (m), ledamoten Lena Kling (fp) och ledamoten Dikran Dison (kd).

Vid protokollet

Lisbeth Westerlund
sekreterare